

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ І СУСПІЛЬНИХ НАУК

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Дмитро БАБЕНКО

«24» червня 2024 р.

Гарант освітньої програми

Олександр ПАРХОМЕНКО

«27» червня 2024 р.

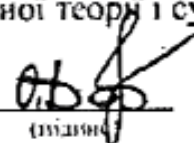
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІЛОСОФІЯ»

Галузь знань	12 «Інформаційні технології»
Спеціальність	122 «Комп'ютерні науки»
Освітньо-професійна програма	Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 122 «Комп'ютерні науки»
Освітній ступінь	«Бакалавр»
Семестр	1
Форма здобуття освіти	очна (денна)
Викладач	Суріна Ганна Юріївна, кандидат філософських наук, ст. викладач кафедри економічної теорії і суспільних наук surina@mnau.edu.ua

Розглянуто на засіданні кафедри економічної теорії і суспільних наук.

Протокол № 11 від 20 червня 2024 року

Завідувач кафедри

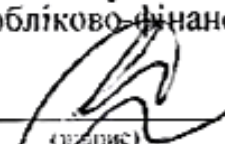

(підпис)

Олена ДОВГАЛЬ

Схвалено науково-методичною комісією обліково-фінансового факультету.

Протокол № 12 від 21 червня 2024 року

Голова науково-методичної комісії

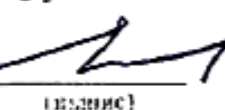

(підпис)

Юлія ЧЕБАН

Схвалено на засіданні вченої ради факультету менеджменту.

Протокол № 11 від 25 червня 2024 року

Голова вченої ради

(підпис)

Олена ШЕБАНИНА

1.Призначення навчальної дисципліни	Дисципліна «Філософія» є вибірковою компонентою освітньої програми, що належить до циклу дисциплін загальної підготовки бакалаврів за спеціальністю 122 «Комп'ютерні науки» здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у фаховій галузі шляхом формування сучасної культури мислення та пізнання навколишнього світу, вміння логічно викладати власну думку, обґрунтовано полемізувати і аналізувати світоглядні проблеми буття, спроможних свідомо брати участь у суспільному дискурсі з актуальних питань суспільного життя.
2.Мета навчальної дисципліни	Мета дисципліни: формування філософської культури мислення та пізнання навколишнього світу, вміння логічно викладати власну думку, полемізувати, критично аналізувати явища духовно-суспільного життя. Завдання дисципліни: • ознайомити здобувачів вищої освіти із напрацюваннями світової філософської думки; • дати виклад основних філософських концепцій, проблем в їх поліфонічному та плюралістичному звучанні; • розвивати у здобувачів вищої освіти навички самостійного аналітичного підходу до суспільних явищ, духовних феноменів, прагнення до інтелектуально-духовного самовдосконалення і самореалізації; • озброювати здобувачів вищої освіти основними вимогами, принципами та уявленнями сучасного наукового дискурсу, методології наукового пізнання. Об'єктом дисципліни є світ людини як форма самоусвідомлення та духовно-практичного освоєння нею природного, суспільного, духовного світу. Предметом дисципліни є найзагальніші універсальні відносини в системі «людина-світ», всезагальні закономірності розвитку природи, суспільства, мислення
3.Компетентності	Інтегральна компетентність: ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі комп'ютерних наук або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів інформаційних технологій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Загальні компетентності: ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

	ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 6. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 13. Здатність діяти на основі етичних міркувань. ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. <i>Спеціальні (фахові) компетентності:</i> СК 6. Здатність до системного мислення, застосування методології системного аналізу для дослідження складних проблем різної природи, методів формалізації та розв'язування системних задач, що мають суперечливі цілі, невизначеності та ризики. СК 7. Здатність застосовувати теоретичні та практичні основи методології та технології моделювання для дослідження характеристик і поведінки складних об'єктів і систем, проводити обчислювальні експерименти з обробкою й аналізом результатів. СК 15. Здатність до аналізу та функціонального моделювання бізнес-процесів, побудови та практичного застосування функціональних моделей організаційно-економічних і виробничо-технічних систем, методів оцінювання ризиків їх проектування.
4. Програмні результати навчальної дисципліни	ПР 18. Поєднувати теорію і практику, а також приймати рішення та виробляти стратегію діяльності для вирішення завдань спеціальності з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних, державних та професійних інтересів.

5.Опис навчальної дисципліни	Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них: – лекції – практичні заняття – самостійна робота	<i>90 годин/ 3,0 кредити</i> <i>30 годин/1 кредит</i> <i>14 год. / 0,46 кредиту ECTS</i> <i>46 год. / 1,54 кредитів ECTS</i>
-------------------------------------	--	---

Календарний план*					
№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин			
		ЛЗ	ПЗ	СР	
Змістовий модуль 1					
1.	Сутність філософії та її роль у суспільстві.	2	1	4	
2.	Проблема людини у філософії.	2	-	5	
3.	Світогляд як найвища форма самоусвідомлення людини	2	1	4	
	Всього за модулем 1	6	2	13	
Змістовий модуль 2					
4.	Розвиток філософії від античності ності до Середньовіччя	2	2	3	
5.	Філософія Нового часу – німецька класична філософія	2	2	3	
6.	Сучасна світова та українська філософська думка	2	2	3	
	Всього за модулем 2	6	6	9	
Змістовий модуль 3					
7	Філософське розуміння світу.	2	1	3	
8	Буття, матерія – основні онтологічні категорії	2	1	2	
9	Свідомість	2	1	2	
10	Пізнання як предмет філософського аналізу.	2	1	2	
11	Наукове пізнання.	2	1	3	
12	Філософський аналіз науки і техніки	2	-	3	
13	Суспільство як предмет філософського аналізу.	2	1	3	
14	Культура і цивілізація.	2	-	3	
15	Суспільство. Природа. Майбутнє.	2	-	3	
	Всього за модулем 3	18	6	24	
Всього		30	14	46	
*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу					

6. Порядок та критерії оцінювання	За всі види робіт упродовж семестру (виконання практичних вправ, тестування, опитування, контрольні роботи, обов'язкова самостійна та індивідуальна робота, результати неформальної освіти тощо) здобувач вищої освіти може отримати від 0 до 60 балів. Оцінювання знань здобувача під час практичних занять відбувається за такими критеріями: повнота і правильність відповіді під час усного опитування, виконання контрольної та самостійної роботи. Під час оцінювання індивідуальної роботи здобувача враховується її вид, актуальність, правильність виконання. Під час оцінювання робіт, які винесено на обов'язкове самостійне виконання, враховується своєчасність та правильність виконання завдань з дисципліни та розуміння змісту завдання і його вирішення. Під час оцінювання результатів неформальної освіти здобувача враховується відповідність напрямку та змісту тематики дисципліни, актуальність, документальне підтвердження участі у заході. Зміст лекційного матеріалу, словник основних термінів, індивідуальні завдання, творчі завдання, тестові завдання, критерії та форми оцінювання, напрями наукової роботи розміщено на сторінці дисципліни у Moodle https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=3915 Графіки консультацій, проведення індивідуальних занять розміщено на сторінці кафедри https://www.mnau.edu.ua/faculty-off/kaf-econom-teor/. Основними deadline залежно від виду роботи є: наступне практичне заняття, підсумковий контрольний захід зі змістового модулю, атестація, день складання заліку. Здобувач вищої освіти має право складати підсумковий залік у письмовій формі, до якого він допускається, якщо за виконання всіх поточних і контрольних заходів, передбачених протягом семестру, набирає 36 і більше балів. У цьому разі оцінка з дисципліни складається з суми балів, які здобувач отримав протягом семестру, і суми балів за залік. Залік є складеним у разі набрання за його результатами не менше 60% успішності тобто не менше 24 балів з 40 можливих.
--	--

Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти

№ мод уля	Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума	
			min	max	min	max
1.	Аудиторна робота: - усне опитування - контрольна робота Самостійна робота: - підготовка доповіді - підготовка презентацій - тестування Разом	1 1 1 1 1	3 3 1 2 1	5 6 2 3 2	3 3 1 2 1	5 6 2 3 2
2.	Аудиторна робота: - контрольна робота - усне опитування Самостійна робота: - підготовка доповіді - тестування Не обов'язкова - підготовка презентацій Разом	1 1 1 1 1	5 2 1 1 2	7 4 2 2 3	5 2 1 1 2	7 4 2 2 3
3.	Аудиторна робота: - усне опитування Самостійна робота: Обов'язкова - тестування MOODLE - підготовка доповіді Не обов'язкова - підготовка реферату - тези, участь в олімпіаді Разом	1 2 2 1 1	1 1 1 5 5	3 2 2 7 6	1 2 2 5 5	3 4 4 7 6
Участь у заходах неформальної освіти за наявності документального підтвердження					3	5
Індивідуальне завдання					3	8
Поточний контроль					36	60
Підсумковий контроль (екзамен)					24	40
Всього по навчальній дисципліні					60	100

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання – залік

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	5 (відмінно)
82-89	B	4 (доб
75-81e)	C	4 (добре)
64-74	D	3 (задовільно)
60-63	E	3 (задовільно)
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання 2 (незадовільно)
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни 2 (незадовільно)

7. Політика курсу

Політика курсу визначається системою вимог, які пред'являються до здобувача вищої освіти при вивченні дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Дотримуватися етики поведінки, яка прописана в Кодексі академічної доброчесності у Миколаївському національному аграрному університеті. Пропущені заняття відпрацьовувати відповідно до затвердженого графіку консультацій. Академічна недоброчесність є несумісною з принципами викладання курсу.

Основні принципи проведення занять:

- відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- різні моделі роботи на заняттях, у тому числі робота над вирішенням творчих завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді;

Курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої

	освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання; Протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи з доповіддю додатково.
8. Інформаційні джерела	Основна література 1. Петрушенко В. Л. Філософія. Вступ до курсу. Історія світової та української філософії. Фундаментальні проблеми сучасної філософії : навч. посіб. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. 596 с. 2. Подольська Є. А. Філософія : підруч. Київ : Фірма «Інкос» ; Центр навчальної літератури, 2020, 704 с. 3. Філософія : підруч. Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 440 с. 4. Шарін О. В. <u>Philosophy: course of lecture for students of all specialties</u> = Філософія : лекційний курс для студентів всіх спеціальностей. Миколаїв : МНАУ, 2020. 40 с. 5. Філософія: курс лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Харчові технології» спеціальності 181 «Харчові технології», денної та заочної форми навчання / уклад. Мірошкіна Н.В., Суріна Г.Ю. Миколаїв : МНАУ, 2024. 94 с. 6. Філософія: плани семінарських занять, ключові поняття, питання для контролю і самоконтролю, творчі завдання, вправи, тести для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Харчові технології» спеціальності 181 «Харчові технології» денної та заочної форми здобуття вищої освіти / уклад. Мірошкіна Н.В., Суріна Г.Ю. Миколаїв : МНАУ, 2024. 38 с. 7. Філософія, логіка та релігієзнавство: курс лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Геодезія і землеустрій» спеціальності 193 «Геодезія і землеустрій», денної та заочної форми навчання / уклад. Суріна Г.Ю., Мірошкіна Н.В. Миколаїв : МНАУ, 2024. 180 с. 8. Філософія (етика, естетика, логіка): курс лекцій для здобувачів першого (бакалаврського рівня вищої освіти ОПП «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія», денної та заочної форми навчання / уклад. Суріна Г.Ю., Мірошкіна Н.В. Миколаїв : МНАУ, 2024. 115 с.

9. Філософія, логіка та релігієзнавство: плани практичних занять, ключові поняття, питання для контролю і самоконтролю, творчі завдання, вправи, тести для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Геодезія і землеустрій» спеціальності 193 «Геодезія і землеустрій», денної та заочної форми навчання / уклад. Суріна Г.Ю., Мірошкіна Н.В. Миколаїв : МНАУ, 2024. 38 с.
10. Філософія: плани семінарських занять, ключові поняття, питання для контролю та самоконтролю знань, завдання для самостійної роботи здобувачів вищої школи усіх спеціальностей МНАУ / уклад. В. О. Ханстантинов. Миколаїв : МНАУ, 2020. 52 с.
11. Добронравова І. С. Практична філософія науки : зб. наук. праць. Суми : Університетська книга, 2019. 351 с.

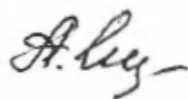
Допоміжна література

1. Воронкова В. Г., Нікітенко В. О. Філософія цифрової людини і цифрового суспільства: теорія і практика : моногр. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 460 с.
2. Губар О. М. Філософія: інтерактивний курс лекцій : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 416 с.
3. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Філософія : підруч. 3-є вид., перероб. Харків : Право, 2020. 432 с
4. Ільїн В. В., Кулагін Ю. І. Філософія : підруч. Київ : Альтерпрес, 2020. 328 с.
5. Козьмук Я., Задубрівська О. Філософія. Чернівці : Рута, 2021, 139 с.
6. Кремень, В. Г. Філософія Григорія Сковороди в контексті людиноцентризму. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2022. №4. С. 1-8.
7. Надольний І.Ф. Філософія : посіб. Київ : Вікар. 2019, 412 с.
8. Лозовий В., Требін М., Горлач М. Основи філософських знань. Філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство : підруч. Київ : Центр навчальної літератури. 2020. 128 с.
9. Ханстантинов В. О. Філософія : курс лекцій. Миколаїв : МНАУ, 2018. 150 с.
10. Філософія : підруч. / за заг. ред. М. І. Горлача, В. Г. Кременя, В. К. Рибалка. Харків : Консум, 2018. 672 с.
11. Філософія : навч. посіб. / за наук. ред. А. В. Арістової, С. В. Синякова. К. : НТУ, 2018. 245 с.
12. Хамітов Н. В. Історія філософії. Проблема людини та її межа. 6-е вид., перероб. та допов. Київ : КНТ, 2020. 393 с.

	Інтернет-джерела 1. Борінштейн Е.Р. Філософія: підручник. - Одеса: Університет Ушинського, 2021. – 350 с. URL: http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/11333/1/Philosophy%202021.pdf 2. Литвинчук О.В., Муляр В.І. Філософія: навч. посібник. Житомир : Житомирська політехніка, 2021. 403 с. URL: https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/7969/%D0%A4%D0%86%D0%9B%D0%9E%D0%A1%D0%9E%D0%A4%D0%86%D0%AF%D0%9B%D0%98%D0%A2%D0%92%D0%98%D0%9D%D0%A7%D0%A3%D0%9A_2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y 3. Філософія : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – 3-тє вид., переробл. – Харків : Право, 2020. – 432 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/840/3_Filosofija_pidruchnik_3_2020_vnutri.pdf 4. Філософія: підручник для студентів і курсантів вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації / авт.кол.; за ред. О. В. Рябініної, Л. І. Юрченко. – Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. – с. URL: http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/12924/3/%D0%A4%D0%B8%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D0%B8%D1%8F%20%281%29.pdf
9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами	Для навчання, професійної підготовки або перепідготовки осіб з особливими освітніми потребами застосовуються види та форми здобуття освіти, що враховують їхні потреби та індивідуальні можливості. В університеті є пандус, кнопка виклику, а також особа, яка безпосередньо забезпечує інтеграцію здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами. Для здобувачів вищої освіти із особливими освітніми потребами забезпечується доступність навчання, у т. ч. за допомогою системи Moodle (https://moodle.mnau.edu.ua/course/).
10. Доступ до матеріалів навчання	Робоча програма дисципліни, її силабус та навчально-методичний комплекс дисципліни з необхідним його наповненням розташовано на офіційних ресурсах Миколаївського національного аграрного університету: https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=3915

Силабус навчальної дисципліни розроблено:

Кандидат філософських наук,
ст. викладач кафедри економічної теорії
і суспільних наук

Ганна СУРІНА